

Remissvar Byggmaterialindustrierna – Boverkets förslag till föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö

Byggmaterialindustrierna tackar för möjligheten att inkomma med kommentarer på den extra remissen *Boverkets förslag till föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö*. Byggmaterialindustrierna är en branschorganisation som representerar byggmaterialtillverkare av en stor bredd av byggmaterial och byggprodukter. Byggmaterialindustrierna har både materialspecifika branschorganisationer och företag som medlemmar och representerar totalt ca 1000 svenska företag.

Generella kommentarer

Byggmaterialindustrierna har i den remiss som skickades ut under förra året inkommit med både kommentarer på de nya regelmodellen och med specifika kommentarer på författningstexten. Byggmaterialindustrierna konstaterar att vissa positiva förändringar har genomförts i föreskriften medan andra delar inte har ändrats. Byggmaterialindustrierna kvarstår vid tidigare inskickade synpunkter men upprepar inte de specifika kommentarerna på förordningstexterna i detta remissvar.

Byggmaterialindustrierna tar inte ställning i frågan om att tillstyrka eller avstyrka föreskriften. Merparten av de synpunkter som vi har framfört på den nya regelmodellen har inte hanterats. Vissa specifika kommentarer på förordningstexten har omhändertagits medan andra inte har ändrats. Byggmaterialindustrierna representerar en stor bredd av byggmaterial med olika förutsättningar och det kan därför finnas olika syn på delar av föreskriften. Med bakgrund av ovanstående avstår Byggmaterialindustrierna från att tillstyrka eller avstyrka.

Byggmaterialindustrierna ser värdet av ett mer funktionsbaserat regelverk som öppnar upp för sektorn att ta ett ökat ansvar för kvaliteten och kan öka möjligheterna till innovation och anpassningar utifrån marknadens behov. Samtidigt har Byggmaterialindustrierna ett antal övergripande synpunkter på den nya regelmodellen. Vi ser bland annat risker med att tillämpningen av reglerna kan komma att variera och att det, i alla fall inledningsvis, kan råda en stor osäkerhet hur reglerna ska tillämpas och verifieras. Det är centralt att regelverket är möjligt att verifiera och det övergripande ansvaret för detta ligger på Boverket. Boverket behöver också vara engagerade i det arbete med verifiering som sektorn tar vid, för att säkerställa en smidig implementering. Vidare är det viktigt att Boverket har en dialog med sektorn i framtagandet av vägledningarna.

Byggmaterialindustrierna har tillsammans med flertalet andra aktörer i sektorn under den senaste året lyft till Boverket att **tidsplanen för införandet av regelverket** är för snäv och att sektorn och andra aktörer behöver mer tid för att kunna förbereda sig på ett bra sätt inför det nya regelverket. Det var först våren 2023 som förordningstexterna kom ut på remiss och då som sektorn fick tillräckligt detaljerad information för att på riktigt kunna påbörja arbetet. Vidare är den föreslagna implementeringstiden på ett år är för snäv för att sektorn och kommunerna ska hinna utbildas och hitta formen för det nya arbetssättet tillsammans. Byggmaterialindustrierna anser därför att implementeringstiden behöver förlängas till minst två år.

Boverket har aviserat att **vägledning** kommer att presenteras samtidigt med att regelverket träder i kraft. Byggmaterialindustrierna har tidigare lyft vikten av att vägledningarna tas fram i nära dialog med aktörer i sektorn för att sektorn ska få löpande information om vägledningarnas innehåll och därmed kunna förbereda sig på bästa sätt för det nya regelverket. Byggmaterialindustrierna hoppas därför att Boverket bjuder in till dialog om detta inom kort.

Byggmaterialindustrierna lyfte i sitt tidigare remissvar ett önskemål om ett förtydligande från Boverket om hur **kommande relevanta EU-krav** (CPR, DWD, EPBD osv) är tänkta att omhändertas av byggreglerna. Byggmaterialindustrierna kan inte se att detta har förtydligats i remissen.

Byggmaterialindustrierna har tidigare framfört att de nya byggreglerna behöver ha ett **digitalt fokus och vara maskinläsbara** för att möjliggöra automatisk regelkontroll och effektivare informationsutbyte. Enligt det ursprungliga regeringsuppdraget och Boverkets slutrapport för regeringsuppdraget ska reglerna enligt den nya regelmodellen vara uppbyggda för att vara bättre anpassade till digital tillämpning. Vi kan inte se att detta har omhändertagits i remissen.

Dagens allmänna råd är tillgängliga utan kostnad. För att alla aktörer i sektorn ska kunna ta del av de verifieringsmetoder som behövs för att verifiera det nya regelverket behöver standarder och andra verifieringsmetoder framöver vara tillgängliga utan eller till en mycket begränsad kostnad. Detta för att inte försvåra för bland annat små- och medelstora företag att få tillgång till detta.

Byggmaterialindustrierna vill också framföra kommentarer på Boverkets hantering av remisserna. Det hade underlättat läsbarheten och förståelsen för regelverket som helhet om hela det nu föreslagna regelverket hade remissats där gjorda förändringar tydligt hade redovisats jämte tidigare föreslagna skrivningar.

Byggmaterialindustrierna presenterar nedan mer specifika kommentarer på remissen.

Kommentarer på specifika delar av remissen

AVDELNING II. UPPFÖRANDE AV NYA BYGGNADER

Kap 3. Luft

6 § Byggnader ska vara utformade så att rum kan ha kontinuerlig luftväxling. Luftväxlingen ska ha kapacitet att föra bort föroreningar så att luftkvaliteten blir acceptabel för den avsedda användningen. Särskild hänsyn ska tas till 1. tilluftens kvalitet, 2. föroreningar från den avsedda användningen, 3. föroreningar från byggnaden, 4. värmelaster, och 5. luftbehandling som påverkar behovet av luftväxling.

Kommentar: Värmelaster är ett olyckligt begrepp att använda då det ofta används/tolkas som interna belastningar. Ursprungsskrivningen om behov av kyla är bättre då den tar hänsyn till både interna belastningar och externa belastningar exempelvis varmt väder. Risk för drag är något som också behöver beaktas för att skapa rimlig komfort i byggnaden.

4 kap. Ljushöghanden

2 a § I bostäder ska utrymme för samvaro och måltider ha utblick.

Kommentar: Även "utrymmen där människor vistas mer än tillfälligt" behöver omfattas av bestämmelsen. Det skapar en entydighet och minskar risken för olika tolkningar med hänvisning till Boverkets egen konsekvensutredning i första remissen "Vistelserum i bostäder utan dagsljusstillgång kan dock inte anses uppfylla det övergripande kravet i 3 kap. 9 § PBF, att bygnadsverk ska vara projekterade och utförda så att det inte medför en oacceptabel risk för hälsan".

3 § Rum i lokaler, där människor vistas mer än tillfälligt, ska vara utformade så att de medger tillräckligt dagsljus och utblick för att undvika olägenheter för människors hälsa. Kraven gäller inte om det är orimligt med hänsyn till rummets avsedda användning eller förhållandena i övrigt.

Kommentar: I bestämmelsen står det dagsljus, dvs inget krav på direkt dagsljus. För att tillgodose det kvantitativa kravet på dagsljus skulle artificiellt ljus kunna användas. Dagsljuset kan inte ersättas av the artificiella ljuset för att ge de positiva hälsoeffekterna på människors hälsa. 3 § måste därför förtydligas med att det avser direkt dagsljus.

Borttagande av 4 §

Kommentar: Boverket kommenterar att borttagningen av kravet på solljus i §4 med att "-solljuset har långtgående effekter på flera olika processer i kroppen, så handlar det ofta om den exponering som sker vid utomhusvistelse". Vi instämmer med att de positiva hälsoeffekterna är störst vid utomhusvistelse men även exponering inomhus ger stora positiva hälsoeffekter. Detta måste Boverket beakta med bakgrund av att vi vistas mer inomhus och att våra städer förtätas dvs att våra grönområden bebyggs och att höga hus blockerar solljuset att nå ytor vi vistas i. Att tillgång till solljus i bostäder och utemiljöer är en grundkvalitet för trivsel i byggda miljöer och också för vår hälsa, framgår i Boverkets publikation från 2024; Den byggda formens betydelse - kunskap från forskning. Vi anser att kravet på solljus ska ingå i författningen.

6 kap. Termisk komfort

2 § Acceptabel termisk komfort ska kunna upprätthållas vid avsedd användning. Bedömningen av acceptabel termisk komfort ska ta särskild hänsyn till 1. avsedd klädsel, 2. avsedd aktivitetsnivå, 3. hur länge användningen pågår, 4. möjlighet för användare att själva påverka det termiska klimatet, och 5. normala yttre termiska klimatlaster och eventuell förändring av dem under en ekonomiskt rimlig livslängd.

Kommentar: Byggmaterialindustrierna har tidigare framfört att de tidigare angivna temperaturintervallen är för högt ställda som generella krav och kan driva kostnader. Paragrafen har justerats och temperaturangivelserna tagits bort vilket är positivt. Däremot vill Byggmaterialindustrierna framföra att det är problematiskt att det i många fall är svårt att i ett projekteringskede ta beslut baserat på klädsel, avsedd aktivitetsnivå och hur länge användningen pågår. Byggmaterialindustrierna önskar ett förtydligande om vad som avses med *ekonomisk rimlig livslängd*, dvs är ålderbeständig samma sak som teknisk livslängd?

3 § För rum i byggnader där användare inte enkelt kan avbryta eller justera användningen får det termiska klimatet inte innebära en oacceptabel hälsorisk. Kravet gäller oavsett yttre termiska klimatlast.

Kommentar: Bygghuset har tidigare framfört kommentarer på användningen av begreppet "normal kroppstemperatur" som inte är ett vedertaget begrepp. Förändringen som nu föreslagits av Boverket att istället använda begreppet "oacceptabel hälsorisk" är positiv.

7 kap. Fuktsäkerhet

§ 8a: Ytor inomhus, som kan förväntas utsättas för vatten i vätskefas, ska ha ett vattentätt skikt om det inte är obehövligt. Skiktet ska hindra fukt från att ta sig in i byggnadsdelar i oacceptabel mängd.

Utformningen ska särskilt ta hänsyn till

1. täthet mot vatten i vätskefas,
2. täthet i skarvar, anslutningar, infästningar och genomföringar, och
3. ånggenomgångsmotstånd.

I golvytor, som ofta kommer att utsättas för vatten i vätskefas, får genomföringar göras endast för golvavlopp.

Kommentar: Skrivningen "att tätskikt ska hindra vatten ifrån att ta sig in i byggnadsdelar i "oacceptabel mängd"" är problematisk. Vem ska avgöra vad som är "oacceptabel mängd"? Det finns olika typer av tätskikt, med olika kvaliteter och egenskaper. Meningen bör tas bort i sin helhet.

I övrigt hänvisar Bygghuset till medlemmarnas remissvar.

Jenny Svärd

Verkställande direktör

Bygghuset medlemmar: [Medlemmar - Bygghuset](#)